

Z un Alfa paaudzes

EMOCIJZĪMJU, SLENGA, TONĀ INDIKATORU un SAĪSINĀJUMU

špikeris

DROSS
INTERNETS.LV

Emocijzīmes jeb emoji (angliski) ir mazi, krāsaini attēli, kas tiek izmantoti digitālajā saziņā, piemēram, īsziņās, sociālo tīklu ziņās, komentāros un e-pastos, lai izteiktu emocijas, noskaņu, priekšmetus vai idejas. Daudzi no emoji, kurus vecākas paaudzes lieto burtiski, Z un Alfa paaudžu jaunieši izmanto ironiski vai ar jaunu, slēptu nozīmi.

Svarīgi atcerēties, ka emoji jeb emocijzīmēm var būt vairākas interpretācijas atkarībā no situācijas un vides, kādā tās izmanto!

Lūk, daži no populārākajiem* emoji, kas ir raksturīgi Z un Alfa paaudžu saziņā:

Emoji	skaidrojums
	"Smieklīgi līdz nāvei" vai "Es mirstu no smiekliem" (nevis nāve)
	Tas nenozīmē skumjas. Šo emocijzīmi lieto, lai parādītu, ka kaut kas ir tik ļoti smieklīgs, mīļš vai aizkustinošs, ka tas liek gandrīz raudāt no prieka
	Muļķīgi, kad jūties kā klauns
	Mīlestība, sirsnība, cieņa, atbalsts
	Stilīgs, moderns vai iespaidīgs
	Šis emoji apzīmē "neapmierinātību", bet ar attieksmi "es par to neuztraucos" vai "man ir vienalga". Tas bieži tiek lietots, atbildot uz kritiku.
	Apzīmē melus vai pārspīlējumu. Šis emoji ir cieši saistīts ar slengu "cap" un "no cap" (melot vai nemelot)
	Šis emoji apzīmē kautrību, nervozitāti vai lūgumu. Tas bieži tiek lietots, lai flirtētu
	"Cold" - skarbs vai "cool"- ļoti iespaidīgi, stilīgi

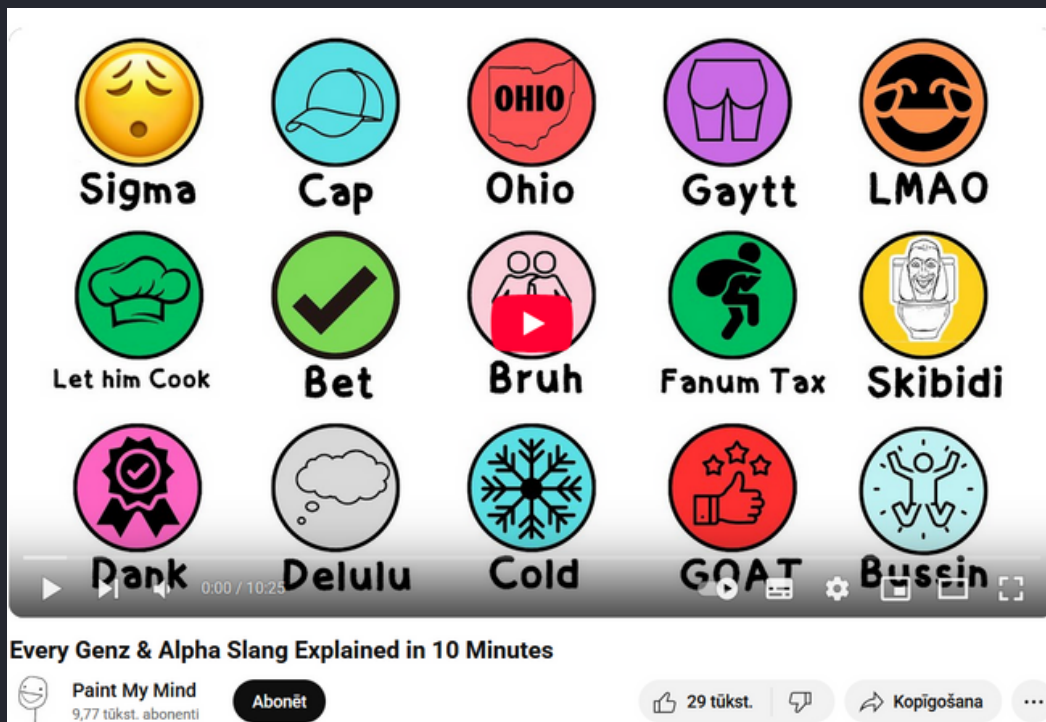
Slengs (angliski: *slang*) ir īpašs valodas paveids, ko savā starpā lieto kādas sociālas grupas pārstāvji. Gan Z paaudze (Gen Z, dzimuši ap 1997–2012), gan Alfa paaudze (Gen Alpha, no 2013. gada uz priekšu) bieži izmanto slengu, kas veido viņu unikālo saziņas stilu, īpaši tiešsaistē. Šis slengs bieži nāk no angļu valodas, interneta kultūras (piemēram, TikTok, YouTube, Discord, Reddit), kā arī mēmi (meme) un video spēļu pasaules. Populārākie* Z un Alfas paaudzes slenga vārdi:

Slengs	skaidrojums
6 - 7	Izteiciens "6-7" nāk no dziesmas "Doot Doot", kurā atkārto skaitļus "six seven". Mēme ieguva popularitāti, kad "6-7" tika lietots video montāžās par basketbolu (īpaši saistībā ar LeMelo Ball, kurš ir 6 pēdas 7 collas garš). Šai frāzei nav precīzas nozīmes — skaitļi tiek lietoti vairāk kā "catchphrase", izteikums, kas vienkārši "skan labi" vai tiek atkārtots kā daļa no humora un internetkultūras.
Ate	Tas ir vārds, ko lieto, lai pateiktu, ka kāds ir veicis kaut ko ļoti labi.
Cap/ No cap	"Cap" nozīmē melus vai pārspīlējumu, bet "no cap" nozīmē patiesību. "Es šodien uzvarēju piecas spēles pēc kārtas, no cap."
Aura	"Aura +" - pozitīva enerģija, laba noskaņa, foršs "vibe". "Aura - " - negatīva enerģija, dīvains vai toksisks "vibe".
GOAT	To izmanto, lai aprakstītu kādu, kurš ir labākais savā jomā (no angļu val. Greatest Of All Time), piemēram, sportā, mūzikā vai jebkurā citā jomā. "Lionels Mesi ir futbola GOAT."
Slay	Šis vārds nozīmē "padarīt kaut ko izcili" vai "izskatīties lieliski". Tas bieži tiek izmantots, lai uzslavētu kāda cilvēka izskatu, stilu vai sniegumu. "Tu izskaties fantastiski šajā kleitā! Pilnīgs slay!" Saka meitenēm, bet puisiem - nē.
Rizz	Saīsinājums no "charisma". "Rizz" = harizma romantiskā vai flirta kontekstā. Tas apzīmē cilvēka spēju pievilināt vai savaldzināt citus ar vārdiem, uzvedību, stilu vai pārliecību.
Sus	Šis vārds ir saīsinājums no "suspicious" jeb "aizdomīgs". Tas nozīmē, ka kāda uzvedība šķiet aizdomīga un neticīga. "Viņš šorīt uzvedās tik sus, es domāju, ka viņš kaut ko slēpj."

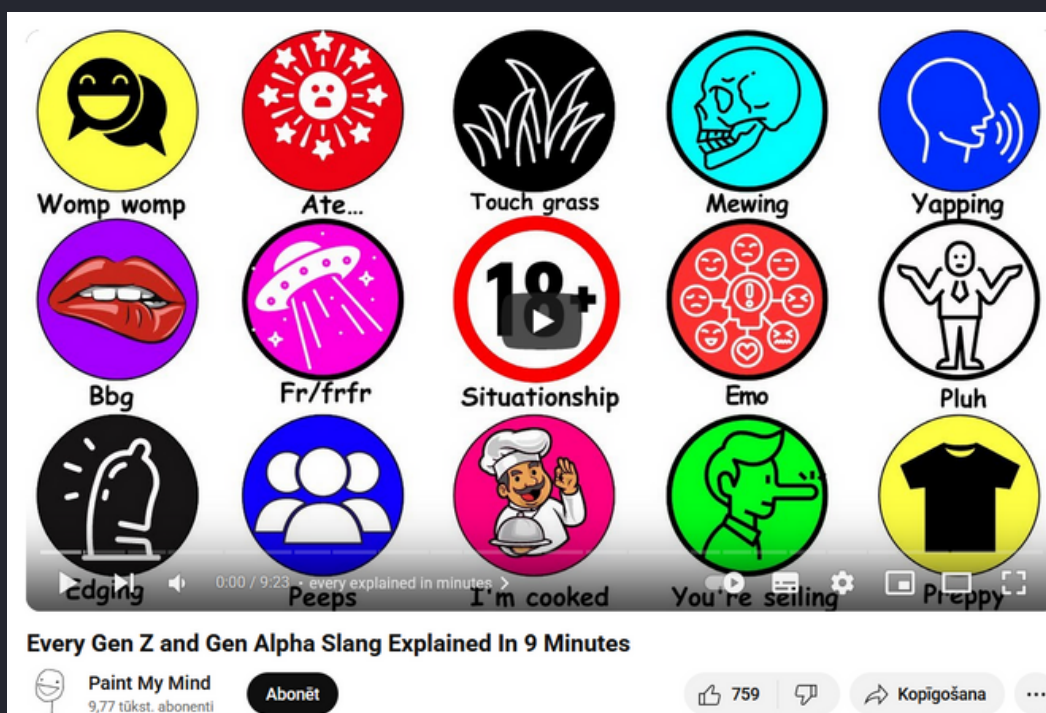
*Drošāka interneta Jauniešu padomes (JAP) skatījumā, 2025

Slengs	skaidrojums
Skibidi	Šis vārds ir pilnīgi bezjēdzīgs un nācis no populāras YouTube sērijas "Skibidi Toilet". To lieto kā vārdu, kas izsaka visu un neko.
Spawnojas	Videospēļu termins, kas nozīmē "parādās" vai "uzrodas" negaidīti. "Viņš spawnojas katru reizi, kad ir ēdiens."
Sigma	Apzīmē personu, kas ir pašpārliecināta, neatkarīga un nebaidās darīt lietas savā veidā. Bieži lietots, lai apzīmētu foršu un gudru cilvēku, bet var teikt arī par lietām, notikumiem, kas ir forši.
Womp womp	"nu jā, tā gadās", "tā tev arī vajag", vai "neveiksme, bet ko padarīsi"
Bussin	Ļoti garšīgi, izcili, nenormāli labi, ļoti stilīgi "Šī pīca ir bussin fr fr." (Šī pīca ir tiešām nenormāli garšīga, pa īstam!)
Delulu	Delulu: No vārda "delusional" (maldīgs). Apraksta cilvēku, kurš dzīvo fantāziju pasaulē vai ir pārāk optimistisks par kādu situāciju
Cringe	Kaut kas ļoti neveikls, kauns vai dīvains. Piemēram, "Tas ir tik cringe, kad vecāki mēģina lietot slengu."
Touch grass	Aicinājums "iziet reālajā dzīvē", kad kāds pārāk ilgi pavadījis laiku internetā.
Bet	Tas ir ļoti daudzpusīgs, un tā nozīme ir atkarīga no konteksta, taču galvenokārt tas tiek izmantots kā atbilde, kas pauž apstiprinājumu, piekrišanu vai pārliecību - "jā, ok, noteikti"
Fanum Tax	Vārds no populāras mēmes, kas nozīmē paņemt ēdienu vai uzkodas no cita cilvēka šķīvja bez atļaujas. Tas ir kā "nodoklis" draugam. "Viņš noēda manus frī kartupeļus, tas ir pilnīgs Fanum Tax."
Canon Event	Notikums, kas maina tavu dzīvi. Piemēram, "Izgāzties eksāmenā bija mans Canon Event".

Slenga skaidrojumu video (angļu val.)

<https://youtu.be/pH-ANrubHXg?feature=shared>

<https://youtu.be/-nZ9zINczel?feature=shared>

Toņa indikators (angliski: *tone indicator*, tiek dēvēts arī par *tone tags*) ir simbols vai saīsinājums, ko izmanto tiešsaistes rakstiskajā saziņā, lai precizētu ziņas emocionālo vai komunikatīvo toni — piemēram, vai rakstītais ir domāts nopietni, ironiski, jokojot vai sarkastiski. Tie ir populāri īpaši jauniešu vidū, piemēram, sociālajos tīklos un čatos, kur, bez klātienes neverbālās komunikācijas (intonācijas, mīmikas u.c.), ziņas tonis var tikt pārprasts.

Toņa indikatori palīdz:

- novērst pārpratumus,
- veidot empātisku saziņu tiešsaistē,
- atbalstīt cilvēkus, kam grūti interpretēt zemtekstus (piemēram, ar autismu).

Toņa indikators	Nozīme	Piemērs
/j	joks (joking)	"Tu šodien izskaties briesmīgi /j" ➡ Tas nozīmē: "Es jokuju!" (nevis patiešām domāju, ka izskaties slikti)
/s	sarkasms (sarcasm)	"Tu atkal nokavēji... lielisks darbs! /s" ➡ Šeit "/s" norāda, ka teikums ir sarkastisks.
/gen	patiesi (genuine)	"Es zinu, ka šī ideja ir mazliet traka, bet klausies! /gen" ➡ "/gen" norāda, ka teiktais ir domāts nopietni un runātājs tā patiešām domā.
/srs	patiešām nopietni (serious)	"Šis ir vissliktākais, kas jebkad noticis /srs" ➡ "/srs" nozīmē, ka cilvēks runā ļoti nopietni, nevis dramatizē.
/lh	vieglu uztverams, draudzīgi (light-hearted)	"Es ar tevi nerunāšu vairāk /lh" ➡ "/lh" (light-hearted) – norāda, ka kaut ko saka vieglā, draudzīgā tonī un to nevajadzētu uztvert pārāk nopietni.
/nm	nav jaunu nolūku (not mad)	"Es tiešām negribēju, lai tu to uztver nepareizi /nm" ➡ "/nm" (not mad) paskaidro, ka ziņa nav rakstīta dusmās vai aizvainojumā.

Toņa indikators	Nozīme	Piemērs
/pos	pozitīvā nozīmē (positive)	"Tava ideja man patika /pos" ➡ "/pos" norāda, ka komentārs ir pozitīvs, bez slēptas nozīmes.
/neg	negatīvā nozīmē (negative)	"Mani tas nedaudz sarūgtināja /neg" ➡ "/neg" norāda, ka šis ir negatīvs vērtējums vai sajūta.
/t	teorija (theoretical)	"Man vajag 5 minūtes, lai savāktos /t" ➡ "/t" var nozīmēt, ka seko domu gājiens vai pieņēmums, nevis fakts.
/hyp	sajūsmināts, uzvilīts (hyper)	"Es varētu apēst 10 picas šķēles pats viens /hyp" ➡ "/hyp" – cilvēks ir sajūsmināts vai uzvilīts (hyper).
/hj	pus-joks (half - joking)	"Es nevaru noticēt, ka tu to izdarīji /hj" ➡ "/hj" – teikums var būt gan paties, gan mazliet ironisks.
/rt	īsts viedoklis (real talk)	"Es domāju, ka viņa nespēj būt patiesa /rt" ➡ "/rt" – cilvēks izsaka patiesu un atklātu viedokli.
/q	citāts (quote)	"Tu vienmēr sabojā visu jautrību /q – tā viņš man pateica vakar." ➡ "/q" palīdz saprast, ka teikums "Tu vienmēr sabojā visu jautrību" nav runātāja domas, bet citēts teksts.
/ij	iekšējs joks (inside joke)	"Atceries, kad tev gandrīz uzkrīta tosteris? 😊 /ij" ➡ "/ij" norāda, ka tas ir iekšējs joks, saprotams tikai sarunas dalībniekiem, kas zina konkrēto situāciju.
/l	meli, izdomājums (lie)	"Es vakar satiku Oliviju Rodrigo pie Maximas /l" ➡ "/l" norāda, ka teikums ir melošana jeb pilnīgs izdomājums, bieži lietots jokaini vai pārspīlēti.

Akronīmi un saīsinājumi. Z un Alfa paaudžu slengs ir ļoti dinamisks un bieži vien veidojas no akronīmiem un saīsinājumiem, kas radušies tiešsaistes spēļu, sociālo tīklu un mēmu kultūras dēļ. Akronīmi bieži ir saīsinājumi no gariem angļu valodas teikumiem, kas tiek izmantoti, lai ātri izteiktu emocijas vai nostāju. Lūk, saraksts ar populārākajiem akronīmiem un to skaidrojumiem, kas palīdzēs labāk saprast šo paaudžu saziņu. Populārākie* Z un Alfa paaudžu saīsinājumi:

Akronīms, saīsinājums	Pilnais nosaukums	Skaidrojums
IK	I know	Es zinu
IDK	I don't know	Es nezinu
IKR	I know, right?	Vai ne? (piekrītošs izsauciens)
FR/ FRFR	For real	"fr" - pa īstam, "frfr" - pavisam nopietni
HRU	How are you	Kā tev klājas
IYKYK	If you know, you know	"Ja tu zini, tu zini" - šo izmanto, lai norādītu uz iekšēju jokū vai situāciju, kas saprotama tikai noteiktai grupai.
IMO	In my opinion	Pēc manām domām
TBH	To be honest	Godīgi sakot
PFP	Profile picture, picture for proof	Lieto, lai apzīmētu profilbildi un arī "picture for proof" jeb "attēls kā pierādījums". Šajā gadījumā kāds lūdz uzņemt attēlu, lai apstiprinātu, ka kaut kas ir noticis.
NPC	No playable character	Tas ir aizvairojums, kas norāda uz to, ka cilvēkam nav sava viedokļa vai oriģinālas domas, bet viņš seko pūlim un rīkojas paredzami, garlaicīgi.
W / L	Win /Loss	Uzvara / zaudējums, "W" vai "L" – bieži lieto komentāros, lai izteiktu vērtējumu. "W" nozīmē, ka kaut kas ir izcils, veiksmīgs vai pozitīvs. "L" nozīmē, ka kaut kas ir neveiksmīgs, negatīvs vai zaudējums.

*Drošāka interneta Jauniešu padomes (JAP) skatījumā, 2025

Akronīms, saīsinājums	Pilnais nosaukums	Skaidrojums
NVM	Never mind	Aizmirsti, nekas
LOL	Laughing out loud	Skaļi smejos
OMG	Oh my God	Ak, mans dievs!
ILY / ILU	I love you	Es tevi mīlu
WDYM	What do you mean?	Ko tu ar to domā?
BTW	By the way	Starp citu
143	I love you	Es tevi mīlu. 143 nozīme burtu skaitu vārdā (I -1, love- 4, you - 3)
RN	Right now	Tieši tagad
HRU	How are you	Kā tev iet
tgd	tagad	Tagad, tūlīt

Atceries! Ir svarīgi kā tu raksti **"Ok"** jeb labi saziņā ar Z un Alfa paaudzēm, jo katram ir sava nozīme:

Ok, ok	neitrāls, labs
OK	strikti
OK.	agresīvi
K.	"viss cauri"!
Okey	pozitīvi apstiprinu

kk	"okey" mīļvārdiņā, izmanto ļoti labu draugu un ģimenes starpā
Oki	mīļi
Okiņi	mīļi, bet var būt uzmācīgi

Emocijzīmes jeb emoji,

kuri var tikt izmantoti ar **slēptu, divdomīgu nozīmi**

Emocijzīmes jeb emoji, kuri var tikt izmantoti ar slēptu, divdomīgu nozīmi:

Emoji	Iespējamā nozīme
	Tu esi neglīts
	Pārāk jūtīga persona, kuru viegli aizvainot
	"Man vienalga, ko tu domā"
	Nodevējs vai kāds, kurš rīkojas viltīgi
	Baumas, tenkas
	Lai pasīvi agresīvā veidā uzsvērtu kaut ko tādu, ko kāds, šķiet, nevar saprast. Piemēram, "Es 🙌 esmu 🙌 aizņemts 🙌" - lieto starp vārdiem, lai uzsvērtu katru vārdu un padarītu tekstu dusmīgāku vai stingrāku.
	Draudi, kas liek domāt, ka nākotnē notiks kaut kas slikts
vai vai vai vai	Fiziskas vardarbības draudi
	Ignorēt vai pamest bez paskaidrojuma
vai vai vai 	Var liecināt par paškaitējumu vai domām par pašnāvību

Emocijzīmes jeb emoji, kuri var tikt izmantoti ar slēptu, divdomīgu nozīmi:

Emoji	Iespējamā nozīme
 vai vai vai 	Vīriešu dzimumloceklis
 vai vai vai vai vai 	Sekss vai seksuāla darbība
 vai vai vai vai vai 	Sieviešu dzimumorgāni
	Pornogrāfija
 vai vai 	Sieviešu krūtis
 vai 	Sēžamvieta
 vai vai vai 	Kailfoto
 vai 	Norāda uz seksuālu uzbudinājumu
 vai vai 	Marihuāna

Emocijzīmes jeb emoji, kuri var tikt izmantoti ar slēptu, divdomīgu nozīmi:

Emoji	Iespējamā nozīme
	Narkotiku dīleris
	Smēķēšana, veipošana
	Dažāda veida narkotikas
Saistībā ar "manosfēras" un "incel" subkultūru:	
vai	Šis atsaucas uz "sarkano tableti" un ir atsauce uz filmu "Matrikss". "Iedzert sarkano tableti" nozīmē apzināties "patiesību" par sievietēm un sabiedrību.
	Turpinot iepriekš minēto analogiju, "zilā tablete" attiecas uz cilvēkiem, kuri uzskata, ka nezina "patiesību".
 "melnā tablete"	Ekstrēms, nihilistisks "patiesības" apzināšanās izpausmes veids. "Inceli", kas lieto "melno tableti", samierinās ar faktu, ka viņu stāvoklis sabiedrībā (un seksuālie panākumi vai to trūkums) ir iepriekš noteikts un viņi neko nevar darīt, lai to mainītu.
	Mēdz atspoguļot "manosfērā" (manosphere) popularizētu ideju, ka 80% sieviešu piesaista 20% vīriešu
	"Sprāgstošu sarkano tableti" lieto, lai identificētu kādu kā "incel". "Incel" ir termins, kas apzīmē "piespiedu celibātu". Tas attiecas uz tiešsaistes subkultūras pārstāvi, kas galvenokārt sastāv no vīriešiem, kuri sevi definē kā nespējīgu atrast romantisku vai seksuālu partneri, neskatoties uz to, ka to vēlas.
	Izmanto, lai identificētu kādu citu vai sevi kā "incel"
❤️ - mīlestība, 💜 - uzbudinājums, iekāre 🟡 - "Esmu ieinteresēts, vai tu esi ieinteresēta?" 💖 - "Esmu ieinteresēts, bet ne seksuāli." 🧡 - "Tev viss būs kārtībā"	